

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

BODON kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(16412/05. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2007. október 30.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Bodon kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

F. TULKENS, *Elnök*
A.B. BAKA,
G. BONELLO,
I. CABRAL BARRETO,
M. UGREKHELIDZE,
A. MULARONI,
D. POPOVIĆ, *judges*
és S. DOLLÉ, *Hivatalvezető*

2007. október 9-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (16412/05. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Bodon Ferenc (a "kérelmező") 2005. május 3-án terjesztett a Bíróság elé.
2. A kérelmezőt Barbalics I. Nagyatádon praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltszl Lipót képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.
3. 2007. április 16-án a Bíróság úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. A kérelmező 1955-ben született és Budapesten él.
5. 1996. június 13-án a kérelmezőt csempészet gyanúja miatt őrizetbe vették, és 1997. június 10-ig fogva tartották.
6. 1998. május 26-án a XVIII.-XIX. Kerületi Ügyészség vádat emelt a kérelmező és 11 társa ellen bünszövetségben elkövetett csempészet miatt (100 millió forint értékű áru – főként illatszerek és édességek – illegális behozatala Ausztriából Magyarországra).
7. 1998. december 17-én a Vámügyőrség nagy mennyiségű árut, főként szeszes italokat és kozmetikai szereket foglalt le a kérelmezőnél.

8. A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság több tárgyalást tartott, szakvéleményeket szerzett be, majd a 2004. június 18-i tárgyaláson – amelyen a kérelmező védőügyvéde is jelen volt– megszüntette a kérelmező és társai ellen folytatott eljárást, megállapítva, hogy Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozását követően az általuk elkövetett cselekmény nem büntetendő. A bíróság elrendelte a lefoglalt áruk visszajuttatását a kérelmezőnek. A kérelmező állítása szerint azonban a Vámügyőrség időközben eladta az árucikkeket. A bírósági határozatot a kérelmező ügyvédje 2004. november 8-án kapta kézhez.

9. 2005. április 1-jén a kérelmező kártérítési pert indított az állam ellen előzetes letartóztatása miatt. 2005. június 7-i végzésével a Fővárosi Bíróság elutasította a keresetet arra hivatkozva, hogy a kereset a törvényben meghatározott hat hónapos határidőn túl került benyújtásra, mivel a határidő a jogerős határozat 2004. június 18-i kihirdetésével kezdődött el.

10. 2005. november 24-én a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyezte a határozatot, megállapítva, hogy a Fővárosi Bíróságnak vizsgálnia kellett volna a kereset érdemét.

11. A megismételt eljárásban a Fővárosi Bíróság 2006. március 1-jén elutasította a keresetet azzal az indokkal, hogy a törvényes határidőn túl került benyújtásra.

12. 2006. szeptember 26-án az Ítéltábla helyben hagyta a határozatot. Az Ítéltábla megvizsgálta a keresetet a büntetőeljárás, a polgári perrendtartás, az Egyezmény 5. Cikkének 5. bekezdése, valamint a 13. Cikk által támasztott követelmények szempontjából, s meggyőződött arról, hogy a jogerős ítélet 2004. június 18-án került kihirdetésre, ezért a kereset megkésetten került benyújtásra.

13. 2007. április 26-án a Legfelsőbb Bíróság elutasította a kérelmező felülvizsgálati kérelmét.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

14. A kérelmező panaszolta, hogy a büntetőeljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy ... bíróság ... tisztességesen és ésszerű időn belül ... hozzon határozatot ... az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően ...”

15. A Kormány vitatta a panaszt.

16. A figyelembe veendő időszak 1996. június 13-án kezdődött és 2004. november 8-án ért véget, amikor a 2004. június 18-i jogerős határozat kézbesítésére sor került. Ilyen módon az eljárás egy bírósági szinten több mint nyolc évig és négy hónapig tartott.

A. Elfogadhatóság

17. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

18. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, valamint a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása (ld. többek között *Pélissier and Sassi v. France* [GC], no. 25444/94, § 67, ECHR 1999-II).

19. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Pélissier and Sassi*).

20. Az előterjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

21. A kérelmező az Egyezmény 5. Cikke alapján előzetes letartóztatásba helyezését is panaszolta. Továbbá, az Egyezmény 13. és 17. Cikke, valamint az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikke alapján azt is panaszolta, hogy a lefoglalt áru visszajuttatását elrendelő határozat kibocsátására csak egy hosszadalmas eljárás végén került sor, akkor is hiába, mivel a Vámügyörség időközben eladta az árut.

22. A kérelmező előzetes fogvatartásával kapcsolatban a Bíróság megjegyzi, hogy a fogvatartás 1997. június 10-én, több mint hat hónappal a kérelem Bírósághoz történt benyújtása előtt véget ért. Ezért a kérelemnek

ezt a részét a határidő elmulasztása miatt el kell utasítani. Amennyiben az 5. Cikk alapján előterjesztett panasz a kérelmező kártérítési igényével is kapcsolatos, úgy a Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmező elmulasztotta a hazai jogorvoslatok határidőn belül és megfelelő formában történő kimerítését (fenti 9-11. bek.). Ezért a panaszt az Egyezmény 35. Cikkének 1. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

23. Az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére alapozott panaszt illetően a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező árukészletének lefoglalása az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkének második bekezdése szerinti értelemben szükséges volt a javak használatának ellenőrzése, illetve bírságok megfizetésének biztosítása érdekében. Mivel semmilyen bizonyíték nem került előterjesztésre arra vonatkozóan, hogy az intézkedés önkényes lett volna, a Bíróság megállapítja, hogy ez a panasz nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben.

24. Amennyiben a panasz az árukészlet természetbeni visszaszerzésének a lehetetlenségével kapcsolatos, úgy a Bíróság megállapítja: a kérelmezőnek pert kellett volna indítania a Vámügyőrség ellen az őrizetében tartott, majd – romlandósága miatt – eladott áru értékének visszakövetelése, illetve a kérelmező által emiatt elszenvedett kár megtérítése iránt. Ilyen módon a kérelmező elmulasztotta az Egyezmény 35. Cikkének 1. bekezdésében előírt hazai jogorvoslatok kimerítését.

25. Végül, mivel a kérelmezőnek lehetőségében állt – bár nem élt a lehetőséggel –, hogy polgári perben követelje az elvesztett áru értékének megtérítését, a 13. Cikk alapján tett panasza is nyilvánvalóan megalapozatlan.

26. Ebből következően a panasznak ezt a részét az Egyezmény 35. Cikkének 1., 3. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

27. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt íl meg a sértett félnek.”

A. Károk

28. A kérelmező 20 000 euró nem vagyoni kártérítést, továbbá minden fogva tartott nap után 100 eurót követelt.

29. A Kormány vitatta az igényt.

30. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező bizonyos mértékű nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve 8000 eurót ítél meg számára.

B. Költségek és kiadások

31. A kérelmező 5068 eurót követelt a hazai eljárásban felmerült költségek, s további 2500 eurót kért a Bíróság előtti eljárásban felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

32. A Kormány vitatta az igényt

33. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak akkor jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, hogyha bizonyítja, hogy a költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő információkra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság elutasítja a hazai eljárás költségeivel és kiadásaival kapcsolatos igényeket. Továbbá, a Bíróság megjegyzi, hogy a Bíróság előtti eljárással kapcsolatos igényét a kérelmező semmilyen dokumentummal nem valószínűsítette, ezért ezt az igényt is el kell utasítani.

C. Késedelmi kamat

34. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatóvá, a panasz többi részét elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 8000 (nyolcezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2007. október 30-án, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

F. TULKENS
Elnök

S. DOLLÉ
Hivatalvezető